

Газета ўзнагароджана
Ганаровай граматай
Вярхоўнага Савета БССР

Грамадска-палітычная газета Чавускага раёна

Лепшыя працаўнікі, занесеныя на раённую Дошку гонару

БУЦЯНКОУ У.І., дырэктар арэнднага
завода жалезабетонных вырабаў;
КРАЎЦОУ М.Д., начальнік ДРСУ-176;
АДДЗЕЛЬНЫ М.М., старшыня кал-
гаса "Серп і молат";
КАЗІНКОУ М.І., старшыня калгаса
"Антоніўскі";
ДУШКО Г.В., дырэктар прадпрыемства
па будаўніцтву і эксплуатацыі
мелярацыйных і водагаспадарчых сістэм;
УШАКОВА В.У., бригадзір
ільнозавода;
ВАСІЛЕЎСкі Г.В., начальнік раённа-
га вузла электрычнай сувязі;
ГАЛУБЦОУ У.Я., прыватны
прадпрыемальнік;
ЗІМЯНКА М.Р., загадчыца Атраж-
скай малочнатаварнай фермы калгаса
"Свята Кастрычніка";
ГРЫБОВСкі У.С., загадчык Прылес-
кай фермы калгаса "Чавускі";
ЖЫРКЕВІЧ Т.І., старшыня
Вайнілаўскага сельскага Савета;
ГАНЧАРОВ В.В., галоўны аграном
калгаса "Пяцігодка";
АНІШЧАНКА У.А. (па выніках
мінулага года – лепшы заатэхнік раёна,
працаваў у калгасе "Пяцігодка", зараз –
старшыня калгаса імя Ільіча);
ЗЕРАНКОУ М.М., галоўны інжынер
калгаса "Пяцігодка";
ЛЮБЕЦКАЯ Т.М., галоўны бухгалтар
калгаса "Галавенчыцы";
СЦЕФАНЕНКА М.М., трактарыст кал-
гаса "Праўда";
МІХАЙЛАЎ В.А., вадзіцель калгаса
"Антоніўскі";
КІЛЬБІНА Р.П., даярка калгаса "Свя-
та Кастрычніка";
ЧУБУКОВА В.Я., свінарка калгаса
"Антоніўскі";
ЯНУСАВА В.Ф., свінарка калгаса

"Антоніўскі";
САЛАДКОВА Ж.В., асемятар кал-
гаса "XVIII партызэзд";
ЛАПІЦКІ С.М., слесар па рамонту
сельгасмашын ААТ "Аграсервіс";
МАЦЮШЭЎСкі П.М., машыніст скрэ-
пера ДРБУ-176;
ЯКАЎЛЕЎ С.А., начальнік станцыйна-
га ўчастка РУЭС;
КІСЯЛЕВА В.М., пашталён
Блаваіцкага аддзялення сувязі;
ДРАБУШЭЎСкі А.В., бригадзір апе-
ратыўна-рамонтнай бригады РЭС;
БАРАДЗІН Д.У., вадзіцель
аўтамабіля ЗІЛ-130 аўтапарка № 10;
ШПАКАВА В.М., загадчыца Радамль-
скага магазіна;
ДАЛЕЦКІ В.А., майстар участка цеп-
ласетак РВА ЖКГ;
ДРАЧОВА А.П., швачка камбіната
бытавога абслугоўвання;
МАХАНЕНКА В.В., настаўнік фізікі
Спэцыяльнай школы-сада;
ІГНАЦЕНКА Т.В., выхавацельніца
дзетсада № 4;
РАСТОВА В.В., загадчыца акушэр-
ка-гінекалагічнага аддзялення
райбальніцы;
КУПРАС Л.В., бібліятэкар
Хацкавіцкай сельскай бібліятэкі;
ЧУЯШОВА І.Ю., начальнік
Ваўкавіцкага аддзялення сувязі;
КАНДРАШОЎ М.В., бригадзір
мантажнікаў ААТ "Чавуская ПМК-278";
БУЛАХАВА А.У., загадчыца дзіцячага
аддзялення райбальніцы;
САЗОНАВА С.К., загадчыца Заба-
лацкай школы-сада;
ШУНДАЛАВА З.П., загадчыца Анто-
наўскага дзіцячага сада;
САФОНЕНКА А.М., галоўны ветурач
калгаса імя Ільіча.

Своечасова завяршылі ў калгасе "Перадавік" уборку першага ўкоса траў. Аднак, мяркуючы па колькасці кармоў, нарыхтаваных для грамадскага пагалоўя, тут пакуль рана расслабляцца: сена назапашана 220 тон, або 26 працэнтаў да патрэбы, сенажу – 1220 тон (77 працэнтаў). У разліку на ўмоўную галаву жывёлы маецца толькі па 6,4 цэнтнера кармавых адзінак пры сярэдняраённым паказчыку 6,5.

Разлік у гаспадарцы робіцца на другі ўкос траў, дзеля чаго сенажаці імкнучца падкарміць мінеральнымі тукамі. Мяркуецца папоўніць фуражныя запасы і за лік іншых кармавых культур, а таксама лепш заахвоціць тых, хто заняты сёння ў калгасе на нарыхтоўцы кармоў.

Сярод механізатараў, працуючых на "зялёнай ніве", добрымі вынікамі вызначаецца Уладзімір Іванавіч Кармызаў, які трэці сезон убірае травы на кормаўборачным камбайне "Палессе". На яго рахунку ўжо тысяча тон нарыхтаванай сенажнай масы.

НА ЗДЫМКУ: У.І.Кармызаў.

Фота В.ШУМАНСКАГА.

На гэтым тыдні адбылося чарговае пасяджэнне райвыканкома, якое вёў яго старшыня У.І.Пузырэўскі.

На пасяджэнні было разгледжана пытанне аб выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна за першае паўгоддзе 2000 года. 3 інфармацый выступіла намеснік старшыні райвыканкома па эканоміцы Л.А.Шундалава. Былі таксама заслуханы тлумачэнні старшыні райпа А.В.Куляшова, начальніка аддзела нарыхтовак райпа А.М.Бераснева, старшыня калгасаў "Чавускі", "Праўда", "Асінаўскі" А.В.Радзюскага, А.У.Купцова і Д.А.Вайцяхоўскага.

У ходзе абмеркавання пытання адзначана, што па большасці напрамкаў развіцця народнай гаспадаркі забеспечана перавышэнне прагнозных паказчыкаў. Тэмпы росту прамысловай вытворчасці ў супастаўных цэнах саставіў да леташняга ўзроўню 9,1 працэнта, што на 7,1 працэнта перавысіла прагнозы паказчыкаў. Па выпуску таварнай прадукцыі гэты паказчык выкананы ўсімі прамысловымі прадпрыемствамі раёна. Лепшыя вынікі дасягнулі льнозавод, ААТ "Маславыраб", ААТ "Завод ЖБВ", прыпынана падзенне вытворчасці на ААТ "Агароднінасушыльны завод".

Выпуск спажывецкіх тавараў у параўнанні з першым паўгоддзем мінулага года ўзрос на 15,4 працэнта пры прагнозе 3, прымаючы меры для нармалізацыі становішча на спажывецкім рынку. Тэмпы росту рознічнага тавараабароту па афіцыйна ўлічаных прадпрыемствах, уключаючы грамадскае харчаванне, саставіў за азначаны перыяд 105 працэнтаў пры 102 па прагнозе.

За гэты перыяд экспарт прадукцыі да леташняга ўзроўню павялічыўся ў

3,4 раза і асноўная яго доля (92,5 працэнта) прыпадае на маславыраб. Аб'ёмы паставак па імпарце саставілі 18,1 тыс. долараў ЗША.

Разам з тым раённым спажывецкім таварыствам праводзілася недастатковая работа па нарошчванні вытворчасці спажывецкіх тавараў. Зніжаны аб'ём іх выпуску (98,3 працэнта) па прычыне змяншэння вытворчасці мяса і мясапрадуктаў на жывёлазавойным пункце. На 16,5 працэнта менш выраблена

цырульні і фотаатэлье, хімічэстыцы, рытуальных паслугах.

Нерэнтабельна працуюць сельскія комплексна-прыёмныя пункты з-за падзення попыту на іх паслугі ў сувязі з нізкімі даходамі насельніцтва, а таксама зношанасцю абсталявання, недахопу абаротных сродкаў. Таму трэба асвойваць новыя віды бытавых паслуг, у першую чаргу – для састарэлых: распілоўка дроў, апрацоўка прысудзібных участкаў і г.д.

Працягваюць зніжацца аб'ёмы гру-

У РАЙВЫКАНКОМЕ

камбінатам кааператывнай прамысловасці каўбас, на 26,6 працэнта – кандытарскіх вырабаў.

Тэмпы росту аб'ёма рознічнага тавараабароту саставіў па раёну 105 працэнтаў пры прагнозных паказчыку 102.

Найбольшае адставанне па сістэме спажывакоў дапушчана на кааператывных прадпрыемствах. (Больш падрабязны матэрыял аб гэтым будзе надрукаваны).

Уведзена ў эксплуатацыю 63 кватэры агульнай плошчай 5184 квадратных метры, што ў 2,6 раза больш, чым за адпаведны перыяд мінулага года.

Выкананы прагнозы паказчыкаў па аказанню платных паслуг насельніцтву – у асноўным за кошт павелічэння аб'ёмаў паслуг сувязі, культуры і жыллёва-камунальных. У той жа час менш аказана паслуг у гаспадарках раёна, райпалівазбытам, РБУ. Не выконваюцца і камбінатам бытавога абслугоўвання заданні па рамонту абутку, гадзіннік, паслугах

запэравозак, што ў значнай меры выклікана змяншэннем заказаў транспарту будаўнічымі арганізацыямі.

Асобая ўвага пры абмеркаванні пытання была звернута на развіццё сельгасвытворчасці: у грамадскай жывёлагадоўлі вытворчасць прадукцыі паменшылася за паўгоддзе на 6,1 працэнта, хаця прагназавалася прырост 1,4 працэнта. Знізілася прадукцыйнасць дойнага статку, ніжэй леташняга колькасць пагалоўя, хаця пэўная работа па яго ўзнаўленню вядзецца і гэты колькасны разрыў паступова скарачаецца.

323 гаспадарак раёна паўгадавы план продажу дзяржаве малака выканалі 12, мяса – 16. Застаюцца праблемы і з корманарыхтоўкай.

За студзень-май у галінах эканомікі раёна атрымана 106,2 мільёна рублёў страт. У той жа час усе прамысловыя прадпрыемствы, акрамя гароднінасушыльнага завода, спрацавалі з прыбыткамі (за адпаведны перыяд мінулага года было 1,5 мільёна рублёў страт).

Найбольшая ўдзельная вага стратных прадпрыемстваў (74 працэнта) прыпадае на сельскую гаспадарку, цяжкім застаецца фінансавое становішча ў ААТ "Чавуская ПМК-278", райпа. Захоўваецца крызіс неплацяжоў. Нядомкі ў бюджэт дасягнула на 1 ліпеня 57,6 мільёна рублёў, маюць месца затрымкі ў выплаце заробку (РВА ЖКГ, камбінат бытавога абслугоўвання і інш.).

Вялікія неплацяжы ўтварыліся за спажытую электраэнергію (629,1 мільёна рублёў), прыродны газ (193,5 мільёна рублёў).

У прынятым рашэнні райвыканком намяціў шляхі па далейшаму развіццю эканомікі раёна і выкананні гаспадарчых задач трэцяга квартала. Была адзначана неабходнасць актывізаваць работу па зніжэнні дэбіторскай і крэдыторскай запавязанасці, вывучыць сітуацыю ў працоўных калектывах, дзе дапушчаны адмоўныя вынікі гаспадарчай дзейнасці, вызначыць шляхі фінансавога аздарулення суб'ектаў гаспадарання.

У канцы пасяджэння У.І.Пузырэўскі выказаў падзяку кіраўнікам маславырабав, ільнозавода і завода ЖБВ Р.М.Іванчанку, М.А.Сівакову і У.І.Буцянкову, старшыням калгасаў "Антоніўскі", "Галавенчыцы", "Раста" М.І.Казінкову, А.А.Мацюліну і С.І.Барысенку за добрасумленную работу, і надзею на тое, што па выніках 9 месяцаў папярэдняга эканамічнага становішча камбінат кааператывнай прамысловасці, агароднінасушыльны завод, камбінат бытавога абслугоўвання.

У рабоце пасяджэння райвыканкома прыняла ўдзел намеснік старшыні камітэта эканомікі і рынкавых адносін Магілёўскага аблвыканкома Л.І.Шайгравава.

ТЫДЗЕНЬ ЧАВУСЫ РАЁНА

ЭКАНАМІЧНЫ САВЕТ

У райсельгасхарчы адбылося пасяджэнне эканамічнага савета, дзе былі абмеркаваны пытанні арганізацыі летне-пашавага перыяду ў гаспадарках раёна. Кіраўнікам гаспадарак, дзе дапушчаны хібы ў рабоце жывёлагадоўчых ферм, вызначаны тэрміны для ўхілення выяўленых недахопаў.

ПРЫЁМ ПРАВОДЗІЦЬ МІНІСТР

У адпаведнасці з графікам, зацверджаным Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, 21 ліпеня з 10.00 у Магілёўскім аблвыканкоме будзе ажыццяўляць прыём грамадзян вобласці міністр па надзвычайных сітуацыях В.П.Астапаў. Паляградні запіс праводзіцца па рабочых днях з 8.30 да 17.00 па адрасу: г. Магілёў, Дом Саветаў, каб. 113 або па тэл. 32-67-21, 32-67-43 і 31-05-24 у абласным упраўленні Міністэрства па надзвычайных сітуацыях.

НОВЫ АЎТАМАТ

У хуткім часе на Чавускім маславырабав будзе наладжаны выпуск фасаванага масла, якое змогуць набываць у мясцовым гандлі і жыхары раёна. Днямі на прадпрыемстве паступіла неабходнае для гэтага абсталяванне, якое зараз рытуецца да запуску. Аўтамат для фасавкі масла будзе выпускаць гэты прадукт у брыкеціках вагой па 200 грамаў.

БЕСПРАЦОЎНЫХ СТАНЕ МЕНШ

Па рашэнні экспертнага савета Магілёўскай абласной службы занятасці насельніцтва, прынятага на гэтым тыдні, у бліжэйшы час 4 мільёны рублёў паступіць для стварэння 8 новых рабочых месцаў у ПМК-98 і 10 мільёнаў – пад адкрыццё 5 рабочых месцаў у ААТ "Чавуская ПМК-278".

ЗНОЙДЗЕНА ДЗІЦЯ

Чуткі наконт таго, што ў раёне знойдзена кінутае нованароджанае дзіця, пацвердзіліся. Як мы даведаліся ў пракуратуры, немаўлятку знайшлі дзеці непадалёк ад вёскі Хацкавічы. Яно змешчана ў раённую бальніцу да высвятлення абставін. Ужо адшукалі і яго маці, уладжэнку горада Магілёва, супраць якой узбуджана крымінальная справа.

ХРОНІКА

Начальнікам раённага вузла паштовай сувязі прызначаны ФЭДАРАЎ Міхаіл Стафанавіч, які да гэтага працаваў галоўным інжынерам аўтапарка № 10.

Яны жывуць побач з намі

Насуперак нягодам

Урэшце праліўся доўгачаканы дождж, і паветра, засмяглае ад доўгай спякоты, ператварылася ў духмяны напой, настоены на водары кветак і траў. Яго можна ўдыхаць бясконца і ніколі не насыціцца гэтым багаццем пахаў, што дорыць нам прырода ў самы пік свайго росквіту.

Выйшаўшы на ганак, Ганна Іванаўна залюбалася яблынькамі, што так радуць сёлета вока багатым ураджаем. Якое наўкол хараство: кветкі, птушкінае шчабтанне. У такіх хвілінах хочацца думаць толькі аб добрым, адганяючы пахмурныя ўспаміны. Але яны назалюць, вымушаючы зноў і зноў вяртацца ў мінулае, назва якому – вайна. Мабыць, па той прычыне, што амаль 60 гадоў таму яна прыйшла ў адзін з такіх жа прыгожых, сонечных дзён.

Была тады Анюта семнаццацігадовай дзяўчынай. І яна не вельмі ўсведамляла, якая бяда абрынулася на родную зямлю, пакуль вораг не наблізіўся ўшчыльную. Трапіўшы ў акупцыю, даваўся і ёй, разам з іншымі вясцоўцамі, жыць нейкі час па законах, устаноўленых новымі гаспадарамі. Але заўсёды хацелася вырвацца з гэтай няволі, каб прынесці карысць сваім, па другі бок лініі фронту. Прадставілася ж такая магчымасць толькі тады, калі Чавускі раён быў вызвалены ад фашыстаў, і Аня разам з іншымі дзяўчатамі пачала працаваць у Верамейкаўскім шпіталі.

Услед за нашымі наступаючымі войскамі рухалася і медыцынская служба. Так, са сваім шпіталем дзяўчына прайшла праз Беларусь, Польшчу, Германію. Шмат на гэтым шляху даваўся пабачыць людскія пакут і крыві, разбурэння і гора. Аднак гэта ўжо быў рух да перамогі, і яна неўзабаве прыйшла. Праўда, дадому было яшчэ рана: трэба было выходжаць вязняў, якіх вызвалілі нашы з фашысцкіх канцлагераў. І толькі ў канцы восні 1945 года Аня ўрэшце зноў апынулася ў сваіх Сусчых.

Яе сустрэла разбураная вёска, горкая навіна аб смерці бацькі. Але трэба было неяк жыць далей. Разам з маці пабудавалі часовае жылло – зямлянку, а неўзабаве ўзяліся і за дом. Шмат

работы было і ў калгасе, дзе ўсё даваўся пачынаць ледзь не з нуля.

Праз нейкі час у доме з'явіўся малады гаспадар. З Рыгорам Круцам Ганна сустрэлася, гасцючы ў сястры ў Пружанах. Пазнаёміліся, пакахалі адзін аднаго: Сумеснаму жыццю не папярэднічала пышнае вячэрне, было тады не да гулянняў. Ды і непрацятны аказаўся той шлюб: праз нейкі час, не дараваўшы мужу крыўду, засталіся Ганна са сваёй дачушай Тамарай адны. Другога бацькі ёй не шукала, так і выдавала сама. І цяжка часам было, і самотна, але пераносіла жыццёвыя нягоды без скаржы на лёс. Судзішчэнне знаходзіла ў працы і лічылася ў калгасе "Ленінскі шлях" адной з самых добрых работніц. Нейкі час была звенявой па вырошчванню лёну і атрымлівала высокую ўраджай. Затым даглядала кароў, цялят. Некалькі гадоў запяр выходзіла ў пераможы раённага слаборніцтва. Знаходзіла Ганна Іванаўна час і для грамадскіх спраў: была членам праўлення калгаса,

уваходзіла ў склад групы народнага кантролю. Да баявых узнагарод – ордэна Айчыннай вайны II-й ступені, медалю "За баявыя заслугі" – прыбавіліся шматлікія граматы за старанную працу.

Ужо каля 20 гадоў Ганна Іванаўна Круц на пенсіі. А ў пенсіянера клопаты вядомыя: дом, хатняя гаспадарка. Гэта ўсё не ў цяжар, а ў радасць, бо не можа сялянская душа без працы на зямлі, яна – аснова жыцця і яго галоўны сэнс для тых, хто нарадзіўся ў ўсё жыццё пражыў у вёсцы.

...Як лёгка дыхаецца, як пшчотна лашчыць твар вецярок, як пахнуць кветкі. Ці не ў гэтым сапраўднае жыццёвая асяродак – адчуваць сваю аднасць з прыродай, забываючы пра нягоды, узрост? І жыць пад чыстым мірным небам, якое зацягваецца час ад часу толькі дажджавымі хмарами.

Н.КАЛЕСНІКАВА.

НА ЗДЫМКУ: Г.І.Круц.
Фота В.ШУМАНСКАГА, Б.ЦЕХІНА
(камп'ютэрная апрацоўка).

Дзіцячы адпачынак – на кантролі ўрада

На правядзенне сёлетняй летняй кампаніі па аздаравленню школьнікаў выдаткавана 14 мільёнаў рублёў. Гэта складае амаль палову ўсіх сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання, якія выдзелены на санаторна-курортнае лячэнне насельніцтва рэспублікі. Аб гэтым было заяўлена на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў, якое адбылося ў Доме ўрада і прайшло

пад старшынствам прэм'ер-міністра Уладзіміра Ярмошына.

Як было адзначана, летам у рэспубліцы адкрыты 682 аздаравленчыя кругласутачныя лагеры і больш за тры тысячы дзённых. У першую змену ў лагерах адпачылі каля 300 тысяч хлопчыкаў і дзяўчынак.

Разам з тым у гэтай рабоце ёсць шэраг праблем. Некаторыя лагеры не падрыхтаваліся да летняга адпачы-

ку школьнікаў. Пагаршаецца матэрыяльна-тэхнічны стан гэтых устаноў. А даволі высокі кошт пущэвак робіць адпачынак недаступным для дзяцей з малазабеспечаных сем'яў.

Прэзідыум Савета Міністраў прыняў рашэнне: зрабіць неабходныя захады па ўхваленню недахопаў у рабоце лагераў і арганізацыі адпачынку дзяцей. На гэтым пасяджэнні быў разгледжаны шэраг іншых сацыяльна-эканамічных пытанняў.

(БЕЛТА).

Радок у біяграфію

ФОРУМ ЗГУРТАВАННЯ

Алеся Мельнікава – вучаніца 10 "Б" класа СШГ № 1 г.Чавусы. Яна з'яўляецца прызёрам рэспубліканскіх алімпіяд па беларускай мове: у 1999 годзе заняла другое месца, у 2000 годзе – трэцяе месца. Алеся Мельнікава аддзел адукацыі сумесна з РК БПСМ накіравалі на рэспубліканскі форум, прысвечаны Міжнароднаму дню абароны дзяцей, які праходзіў з 31 мая па 2 чэрвеня ў Мінску.

Пра свае ўражанні расказвае Алеся Мельнікава:

– Наша каманда з 18 чалавек сабралася ў Магілёве. Да адкрыцця форуму мы крыху спазніліся. Форум праходзіў у Палацы моладзі, дзе мы вывесілі ў актавай зале свае плакаты на тэму "Зямля блакітная – планета людзей". Пазнаёміліся з рабятамі з іншых абласцей Беларусі. А потым пачаўся вечар дружбы. Кожная каманда прадстаўляла сябе.

Да вечара дружбы падрыхтавалі забаўляльную праграму, КВЗ, выконвалі маладзёжныя песні. У нашу каманду ўвайшлі прадстаўнікі піянерскіх арганізацый, БПСМ, Беларускага нацыянальнага саюза моладзі і тыя, хто выйшаў у школы лідэрам года. Удзельнікам форуму было ад 14 да 21 года.

Вечарам праводзілі час каля вогнішча, якое распалілі ля возера паблізу ад Палаца моладзі, спявалі песні пад гітару.

На другі дзень было ўрачыстае адкрыццё форуму, на якім выступіў міністр адукацыі Рэспублікі Беларусь Васіль Стражаў, а таксама прадстаўнік ААН у Беларусі, які раскажаў пра дзейнасць Міжнароднай маладзёжнай арганізацыі ЮНІСЕФ.

Потым пачала работу школа маладога лідэра, якая падзялілася на некалькі напрамкаў: ахова дзяцінства, грамадзянства, здароўе, экалогія, выхаванне ў экстрэмальных сітуацыях, ненасілле і культура свету і іншыя.

Я трапіла ў школу "Ненасілле і культура свету". У час дыскусіі ўсе выказвалі свае меркаванні аб маладзёжных праблемах. Нам трэба было класці праект па тэме і прадставіць яго іншым удзельнікам форуму. Потым мы складалі красворд на тэму культуры і міру. А вечарам быў канцэрт дзіцячага эксперыментальнага тэатра "Сінтэз" з г.Гомеля.

Трэці дзень быў, я так лічу, самай цікавай часткай усёй праграмы форуму. Мы прадстаўлялі праекты, са-стаўленыя ў школах маладога лідэра.

Выступіла некалькі ўдзельнікаў. Я таксама выступала.

Потым адбылася прэс-канферэнцыя. На ёй прысутнічалі намеснік міністра адукацыі, прадстаўнікі маладзёжных газет і часопісаў, прадстаўнікі дзіцячых і маладзёжных арганізацый. Мы задавалі пытанні, а госці давалі адказы. Ішла размова аб залатым медалі, аб ільготах медалістам пры паступленні ў ВНУ і г.д.

Яшчэ гаварылі аб дзесяцібальнай сістэме ацэнкі ведаў у школах. Збіраюцца яе ўвесці з 2001 года, а ў некаторых школах яна ўжо ўведзена, апроч 9 і 11 класаў.

Многіх хвалявала праблема працаўладкавання моладзі, гаварылі, што сумна жывём, што няма куды прыкласці свае сілы і веды. Калі б маладыя маглі рабіць у вольны час і зарабляць грошы, тады б, я так разумею, знізілася дзіцячая злачыннасць у нашай краіне.

Мае равеснікі ацэньвалі сваё жыццё на "3 з мінусам", указвалі, што не ўдзяляецца ўвага ў школах вывучэнню зтыкі і сучаснай літаратуры. Хо-чацца быць усебакова развітым, а магчымасцей для гэтага мала. Нам абяцалі, што пастараюцца разгледзець нашы прапановы.

Мне запамніўся адзін штырх: калі настаўнік называе вучня па прозвішчу, то гэта, адзначалася, ужо парушэнне правоў дзіцяці, трэба называць па імю, ці па імю і прозвішчу.

Потым у нас быў час на заключны збор. На ім я пазнаёмілася з матэрыяламі, якія дзеці прывезлі са сваіх школ. Гэта фотаальбомы, якія афармляюць карэспандэнцыя брыгады з ліку старшакласнікаў. Ім выдзяляюцца грошы на фотаплёнкі, фотапаперу, альбомы. У іх адлюстраваныя ўсе школьныя мерапрыемствы. Былі альбомы, у якіх вучні школы, пачынаючы з першага класа і заканчваючы адзінаццатым, маглі на перапынках напісаць усё, што думаюць. Я, безумоўна, пашкадавала, што такога альбома няма ў нашай школе.

Перад ад'ездам нам раздалі анкету, у якіх было галоўнае пытанне: а ці патрэбен форум? Я палічыла, што форум проста неабходны. Гэта як бы этап аб'яднання моладзі ўсёй Беларусі. Мы ж раз'яднаны, а таму ўзнікае шмат праблем. А калі сабрацца ўсім, то гэта будзе ўжо нейкая сіла. Вельмі шкада, што на форум было адведзена толькі 3 дні. Але і за гэты час мы шмат аб чым даведзіліся і пасябравалі.

Карысна ведаць

Наш час такі, што без базару не абыходзіцца. Пенсія ў пажылых людзей маленькая, заробкі сялян часам і таго меншыя. Значыць, трэба гадаваць свінку ці цяля на продаж, каб неяк звесці канцы з канцамі.

Каб прадаць мяса ці іншую прадукцыю са сваёй сядзібы і дачы, неабходна ведаць, на першы погляд, элементарныя правілы. Самае важнае – павінны быць дакументы (пашпарт), даведка ветустанова ці ветурача, аплачаны тариф на гандаль.

Мясныя кавалкі дастаўляюцца ў халодным, ахалоджаным ці замарожаным выглядзе. Тэмпература мяса ад плюс 3–8 да мінус 1–10 градусаў (часта як лёд, але гэта бывае рэдка, бо такое мяса людзі звычайна не набываюць). Самі тушы могуць быць цэлымі, рассечанымі напалову (па спіне) ці на чатыры кавалкі. Да кожнай забітай жывёліны павінны быць унутраныя органы – сэрца, пачка, лёгкія, ныркі, селязёнка. Калі вязём свінню, то абавязкова прыкладаем і галаву. Увогуле, галава – неабходны кампанент. Яе ў любым выпадку прыхапіць не шкодзіць.

Мяса ў кавалачках на экспертызу не прымаецца, продажу не падлягае. Тут можа быць падман ці ўтойванне хваробы. Выключэнне складае сала, якое салілася з мяса ці крыху менш, кумлячок. Але калі павіна стаяць і на іх.

Калі ў вас прадаюцца трысы, то на тушцы павінна быць і скуры частка. Звычайна гэта задняя ножа. Даўжыня той стужачкі са скурай не дзеяе сантыметр у шырыню і два-тры сантыметры ў даўжыню. Курыца, гусь, качка прадаюцца без унутранасцяў і абмаленымі.

Для правяркі ветслужбай, якая маецца на базары, уладальнік мяса дае да-

Мяса на продаж

ведку ад ветурача. У даведцы ўказана, што жывёліна атэджана, яна была здаровай, а ў той мясцовасці, адкуль паступіла, заразныя хваробы няма. Да-ведка падпісана і заверана пячаткай ветслужбы. Тэрмін яе дзеяння – не больш чым тыдзень (звычайна тры дні).

На базары часткі тушы і ўнутранасці даследуюцца яшчэ раз. Калі ўсё ў норме, то ставіцца штампель (кляймо). Та-кое мяса можа прадавацца.

Калі мяса прадаецца за межамі раёна і нават рэспублікі, даведкаў ужо больш. І самая важная – ад выканаўчай улады (сельскага Савета, райвыканкома). Пра форму гэтай даведкі службовыя асобы ведаюць. Яшчэ неабходна і спецыяльнае ветэрынарае сведчанне сваёй фірмы.

Цяпер пра малочныя прадукты і ма-лако. Даведкі пра стан здароўя дойных кароў абавязковыя. Значыць, іх трэба аглядаць як найчасцей, а адзін раз у месяц – абавязкова. Даведкі вылісваюцца, зноў жа, ветурачом ці фельчарам. Тэрмін яе дзеяння абмежа-ваны месяцам.

І гэта не ўсё. Прадаваць сваё малако і прадукты з яго можна толькі тым, хто прайшоў медыцынскае абследаванне і, зноў жа, мае даведку. Ёмістасці – спіокі, марля, цэлафанавыя мяшчкі – усё ў найчысцейшым стане. Абавязкова аб-дадзены кіпенем.

У нас многімі гэтымі правіламі пагар-джаюць. Асабліва пры продажы малоч-ных прадуктаў. А бесклапотнасць і бе-задказнасць могуць прывесці да штра-фу і нават суда.

Як працуецца, як жывецца?

сіламі 15549,5 тысячы рублёў.

– Якая гатоўнасць гэтых аб'ек-таў?

– 12-кватэрнага дома ў калгасе "50 год БССР" 95 працэнтаў. Заста-валася зрабіць пафарбоўку ўнутры, балконныя рамы, фасад ды

будаўніцтва заключан дагавор з Клімавіцкай ПМК-256, адкуль да нас прыбыла брыгада муляраў з 12 чалавек. Працуюць добра, выкон-ваюць па паўтары нормы штодзён-на.

З Клімавіч прыбыла і брыгада

цесляроў. Справу можа затармазіць адсутнасць дошкі для падлогі.

– Словам, праблем ха-пае?

– Гэта так. 3-за няхваткі гаручага даводзіцца

эканоміць. Цяжасці з будаўнічай тэхнікай, яна ў нас зношана на 80 працэнтаў. Усе нашы краны патра-буюць правэркі на трываласць і надзейнасць. Іх апламбіравалі. А без крана на будоўлі нечага рабіць.

Дамовіліся з Магілёўскім УМ-106, прыслалі нам кранаўшчыцу.

– Уладзімір Рыгоровіч, а як мяркуеце рабіць у другім паўгоддзі, ці ёсць фронт работ?

– У другім паўгоддзі нашым будаўнікам прадстаіць працаваць на кладцы падмурка і сцен на цар-кве, на касцёле. Будзем рабіць пры-будову да школы ў вёсцы Вусце, у Асінаўцы – на жывёлагадоўчым комплексе.

Гутарыў
М.СЕКУШЭНКА.

Клопаты будаўнікоў

невялікае добраўпарадкаванне.

У калгасе "Асінаўскі" гатоўнасць 5 двухкватэрных дамоў 92 працэн-ты. Трэба зрабіць добраўпарадка-ванне тэрыторыі, абвапоўку погра-баў ды пафарбоўку фасада.

Больш работы на 50-кватэрным доме ў г.Чавусы. Трэба яшчэ зрабіць дах, падлогу, шкленне.

Для завяршэння будаўніцтва гэ-тага дома патрэбна яшчэ 93 мільёны рублёў, на пачатак чэрве-ня было выдзелена 7.

На аб'екце працуюць наша бры-гада цесляроў, дзве брыгады муля-раў, якія займаюцца кладкай пера-гародак, дзве брыгады аддзелачнікаў.

Сваімі сіламі мы б не паспелі здаць дом. Для паскарэння

Галоўныя аб'екты, на якіх у пер-шым паўгоддзі працавалі будаўнікі ПМК-278 – гэта 50-кватэрны жылы дом у г.Чавусы, 12-кватэрны дом у калгасе "50 год БССР", 5 двухкват-эрных дамоў у калгасе "Асінаўскі". Дырэктар Чавускага ААТ "Чавуская П М К - 2 7 8"

УР.Бардзілоўскі, з якім ад-былася размова ў чэрвені, расказвае:

– Усяго з пачатку года мы асвоілі на генапрадуду 94581,3 тысячы рублёў, у тым ліку за май 28958,4 ты-сячы рублёў. Уласнымі сіламі асвоілі 75034,6 тысячы рублёў, у тым ліку за май 26533,5.

– Уладзімір Рыгоровіч, а як асвойваліся гэтыя сродкі ў раз-рэзе аб'ектаў?

– Па 50-кватэрнаму дому ў г.Ча-вусы з пачатку года на генапрадуду асвоена 70563 тысячы рублёў, уласнымі сіламі 58396,9 тысячы рублёў, у тым ліку за май больш як трэцяя частка ад названай сумы.

На будаўніцтве 12-кватэрнага дома ў калгасе "50 год БССР" з па-чатку года асвоена на генапрадуду 6890,1 тысячы рублёў, уласнымі сіламі 3678,9 тысячы рублёў. У калгасе "Асінаўскі" на 5 двухкватэр-ных дамах па генапрадуду асвоена 16793,5 тысячы рублёў, уласнымі

Понеділок, 17 лютого

6.30 Добре утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Новости.
7.10 Добре утро, Беларусь!
7.55 Резонанс.
8.40 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в высших учебных заведениях.
9.10 Потребительская корзина.
9.30 Здоровье.
9.55 Мультфильмы.
10.35 Теленавигатор.
11.10 "Все мои дети".
11.55 "Судьба человека".
12.25 Музыка без границ.
14.45 "Милая рожа".
15.10 "Таинственный мир Алекс Мак-2".
15.35 Мультфильм.
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.10 Столица.
17.40 Док. фильм "На путях к Мадонне".
18.00 Сериал "Сити".
18.45 МСН.
19.20 Политические диалоги.
19.55 "Все мои дети". Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 "Одиссея команды Кухто".
22.25 Драма "Бег от смерти".
23.40 Третий тайм.
0.30 Криминальная хроника.

ОРТ

15.10 ... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
15.55 "Вавилонская башня".
17.00, 23.25 Новости.
17.30 "Каламбур".
18.00 Погода.
18.10 Комедия "Летние сны".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 "Секретные материалы".
21.40 Взгляд.
22.25 "Майк Хаммер: Девочка и смерть".
23.40 "Паранормальные явления".
Закрытое досье.

РОССИЯ

15.00 "Сто пуговиц". Мультфильм.
15.05 "Два роля".
16.00, 19.00 Вести.
16.30 "Сто к одному". Телеигра.
17.20 "Королева Марго".
18.20 "Вино-шоу-кур".
19.45 "Дикий ангел".
21.35 Телесериал "Следствие ведут знатоки".
23.20 "Футбол + ТВ".
0.05 Дежурная часть.

НТВ

5.00 "Сегодня утром".
7.55 Сериал "Неприкасаемые".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 "Любовь и тайны Сансет Бич".
11.30 Вечер в "Итогах".
12.45 Куклы.
13.30 Криминал.
14.00 Х/ф "Голубое дерево".
15.35 "Смертельная битва".
16.30 Впрок.
16.40 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.40 Мир кино. "Обученный убийца".
20.20 Док. сериал "Николай II. Круг жизни".
21.45 Боевик "Крутой Уокер: правосудие по-техасски".
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 "Антропология".

"МОГИЛЕВ-1"

На региональном канале
8.00 Астро-дайджест.
8.10 "Саманта". Телесериал.
8.55 "Сейлормун: Луна в матроске". Мультфильм.
9.20 "Трам-тарара, или Бухты-баракхты". Комедия.
На канале БТ
13.10 Пунктир.
13.40 Видеодром.
14.00 "Могилевщина православная".
14.20 Мультфильм.

На региональном канале
16.30 "Таггер". Телесериал.
17.25 "Неприступная вершина". Док. сериал.
17.55, 20.00 "Праздник в вашем доме".
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
21.00 Наше старое кино. "У матросов нет вопросов" Х/ф.
22.25 Астро-дайджест.
22.30 "Угон по-американски". Детектив.

Вторник, 18 лютого**БТ**

6.30 Добре утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.25 Новости.
7.10 Добре утро, Беларусь!
8.10 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Кинофестиваль "Золотой Витязь-2000".
9.40 Мультфильмы.
10.10 "На волне взаимопонимания".
11.10 "Все мои дети".
11.55 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
12.25 Третий тайм.
14.10 Туробъектив.
14.30 Бездельник.
15.15 Таинственный мир Алекс Мак-2".
15.40 Х/ф "Только в мюзик-холле".
16.45 "Купаловцы: взгляд сквозь время".
17.10 "Несвижские отражения". Док. фильм.

17.30 "А музыка звучит...".
18.00 Сериал "Сити".
18.45 МСН.
19.15 Ток-шоу "Будни".
20.00 "Все мои дети".
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 "Шагал, Шагал..." Спектакль.
22.55 Музыкальный салон.
23.35 Криминальная хроника.

ОРТ

13.30 Программа "Вместе".
14.00, 17.00, 22.55 Новости.
14.20 "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.40 Царь горы.
15.10 ... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
15.55 "Вавилонская башня".
17.30 Комедия "К Черному морю".
19.00 Погода.
19.05 Жди меня.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Сериал "Угол атаки".
21.40 Как это было.
22.20 А.Гордон. "Собрание заблуждений".
23.10 "Служба новостей".

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20 Телеспециал.
7.35 Семейные новости.
7.45 Добре утро, Россия.
8.35 "Ну, погоди!".
8.45 Мультфильм.
9.15 "Цыганка". Сериал.
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 "Сто к одному".
17.20 "Королева Марго".
18.25 "Устами младенца".
19.45 "Дикий ангел".
21.35 "Следствие ведут знатоки".
23.15 "К-2" представляет: "Уловка-22".
0.10 Дежурная часть.

НТВ

5.00 "Сегодня утром".
7.55 "Крутой Уокер: правосудие по-техасски".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 "Любовь и тайны Сансет Бич".
11.25 Фильм Динары Асановой "Милый, дорогой, любимый, единственный".
12.45 Мультфильм.
13.30 Док-шоу.
14.00 "Голубое дерево". Х/ф.
15.35 "Смертельная битва".
16.30 Впрок.
16.40 "Она написала убийство".
17.40 Криминал.
18.40 "Глас народа".
20.20 "Николай II. Круг жизни".
21.45 "Крутой Уокер: правосудие по-техасски".
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 "Антропология".

"МОГИЛЕВ-1"

На региональном канале
8.00 "Навины раницы".
8.10 "Саманта". Телесериал.
8.55 "Сейлормун: Луна в матроске".
9.20 "Угон по-американски". Детектив.

На канале БТ

13.10 Тяжелый день.
13.30 Открытие фестиваля духовной музыки "Магутны Божа".
На региональном канале
16.30 "Таггер". Телесериал.
17.15 Мультфильм.
17.25 "Космическая буря". Док. сериал.
17.55 "Праздник в вашем доме".
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 "Праздник в вашем доме".
21.00 "Только ты". Сериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 "Нини". Мелодрама.

Среда, 19 лютого**БТ**

6.30 Добре утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 18.45, 0.00 Новости.
7.10 Добре утро, Беларусь!
8.15 "Сегодня с вами...".
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Мультфильмы.
9.35 Око.
9.55 Компьютерный полигон.
10.15 Столичный хит.
11.15 "Все мои дети".
12.00 Ток-шоу "Будни".
12.45 Фильм-концерт.
15.15 "Таинственный мир Алекс Мак-2".
15.40 Мультфильмы.
16.00 "Есть на свете сторона такая".
16.30 "А музыка звучит...".
17.15 "Макаенка, 9".
17.45 Потеря "Толока".
17.55 Футбол. Лига чемпионов. "БАТЭ" (Борисов) - "Ширак" (Армения).
20.00 "Все мои дети".
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 В.Паради и Ж.Рено в комедии "Колдовская любовь".
23.30 Королевская охота.
0.10 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости.
8.15 "Вавилонская башня".
9.15 Здоровье.
9.45 Жди меня.
10.30 "Лето наших надежд".

13.30 Программа "Вместе".
14.20 Мультфильм.
14.40 Зов джунглей.
15.10 ... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
15.55 "Вавилонская башня".
17.30 Тайна космодрома Глисецк.
17.45 Погода.
17.50 Комедия "Гонки Пушечное ядро".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 "Угол атаки".
21.40 Открытие XXII Московского международного кинофестиваля.
22.30 "Цивилизация".
23.20 "Служба новостей".

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20 Телеспециал.
7.35 Семейные новости.
7.45 Добре утро, Россия.
8.35 Мультфильм.
8.45 Мультфильм.
9.15 "Джентльмен". Мелодрама.
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 "Сто к одному".
17.20 "Королева Марго".
18.25 Сам себе режиссер.
19.45 "Дикий ангел".
21.35 "Следствие ведут знатоки".
23.20 "Кинескоп".
0.15 Дежурная часть.
0.30 Горячая десятка.

НТВ

15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
15.35 "Смертельная битва".
16.30 Впрок.
16.40 "Она написала убийство".
17.40 Криминал.
18.40 Х/ф "Влюблен по собственному желанию".
20.20 "Николай II. Круг жизни".
21.45 "Крутой Уокер: правосудие по-техасски".
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 "Антропология".

"МОГИЛЕВ-1"

На региональном канале
8.00 "Навины раницы".
8.10 "Саманта". Телесериал.
8.55 "Сейлормун: Луна в матроске".
9.25 "Нини". Мелодрама.

На канале БТ

13.15 Праздник народной припеви.
14.45 Мультфильм.
На региональном канале
16.30 "Таггер". Телесериал.
17.20 "Мир скорости". Тележурнал.
17.55 "Праздник в вашем доме".
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 "Праздник в вашем доме".
21.00 "Только ты". Сериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 Спорт планеты.

Четверг, 20 лютого**БТ**

6.30 Добре утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.45 Новости.
7.10 Добре утро, Беларусь!
8.15 "Замки Беларуси". Док. фильм.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Королевская охота.
9.40 Мультфильм.
10.05 "Поем с оркестром".
11.10 "Все мои дети".
11.55 "Наши песни".
12.25 "Иерусалим - врата вечности". Док. фильм.
13.15 "Эхо в пуще". Х/ф.
14.30 "Ты помнишь наши встречи...".
15.10 "Таинственный мир Алекс Мак-2".
15.40 Фильм-сказка "Маринка, Янка и тайны королевского замка".
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 Сериал "Сити".
18.45 МСН.
19.15 "Наши песни".
19.45 Телебарометр.
20.00 "Все мои дети".
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Мелодрама "Жернова судьбы".
23.30 Крок.
23.55 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 Новости.
8.15 "Вавилонская башня".
9.15 Смехопанорама.
9.50 Человек и закон.
10.30 "Лето наших надежд".
13.30 Программа "Вместе".
14.20 "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.40 Программа "100%".
15.10 ... До шестнадцати и старше.
15.45 Вкусные истории.
15.55 "Вавилонская башня".
17.30 Маски-шоу.
17.55 Погода.
18.00 Х/ф "Курьер".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 "Угол атаки".
21.50 В.Паради и Ж.Рено в комедии "Колдовская любовь".
22.45 Дневник Московского кинофестиваля.
23.20 "Служба новостей".

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20 Телеспециал.
7.35 Семейные новости.
7.45 Добре утро, Россия.
8.35 Мультфильм.
8.45 Мультфильм.

9.15 "Джентльмен".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 "Сто к одному".
17.20 "Королева Марго".
18.25 "Спецназ уходит в небо". Док. фильм.
19.45 "Дикий ангел".
21.35 "Следствие ведут знатоки".
23.20 Комедия "Мертвый, сильный, прекрасный".
1.00 Дежурная часть.

НТВ

5.00 "Сегодня утром".
7.55 "Крутой Уокер: правосудие по-техасски".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.

9.25 "Любовь и тайны Сансет Бич".
11.25 Х/ф "Вместо жены".
13.30 Путешествия натуралиста.
14.00 Х/ф "Голубое дерево".
15.35 "Смертельная битва".
16.30 Впрок.
16.40 "Она написала убийство".
17.40 Криминал.
18.35 Мир кино. "Трагическая ошибка".
20.20 "Николай II. Круг жизни".
21.45 "Крутой Уокер: правосудие по-техасски".
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 "Антропология".

"МОГИЛЕВ-1"

На региональном канале
8.00 "Навины раницы".
8.10 "Саманта". Телесериал.
8.55 Мультфильм.
9.20 "У матросов нет вопросов" Х/ф.
16.30 "Из жизни женщин".
17.00 Ток-шоу "Я сама".
18.00 "Праздник в вашем доме".
18.50 Мультфильм.
19.00 "Откровенно...".
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 "Праздник в вашем доме".
21.00 "Только ты". Сериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 "Ульяна". Вестерн.

Пятница, 21 лютого**БТ**

6.30 Добре утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.45 Новости.
7.10 Добре утро, Беларусь!
8.15 Столица.
8.45 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в высших учебных заведениях.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 Мультфильм.
9.55 "Ход слоном". Х/ф.
10.10 Зорная роща.
10.40 Телебарометр.
11.10 "Все мои дети".
11.55 "Премьер-парад".
12.20 Сделано в Беларуси.
12.35 Усадьба.
13.15 "Эхо в пуще". Х/ф.
15.10 "Таинственный мир Алекс Мак-2".
15.35 Мультфильм.
15.45 Регион.
16.10 "Риск-версия".
16.40 Телебарометр.
17.10 Док. экран. "Соло для трубы".
18.00 "Сити".
18.45 МСН.
19.20 "Премьер-парад".
19.50 "Все мои дети".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Фестиваль "Могилевская музыкальная весна-2000".
23.20 Бездельник.
23.55 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости.
8.15 "Вавилонская башня".
9.15 Пока все дома.
9.50 Клуб "Белый погугай".
10.30 "Лето наших надежд".
13.30 Программа "Вместе".
14.15 Семь бед - один ответ.
14.35 Х/ф "Бесконечная история. Новая глава".
15.55 "Вавилонская башня".
17.30 Джентльмен-шоу.
17.55 Человек и закон.
18.35 Погода.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Детектив Агаты Кристи "Безумство мертвеца".
22.30 Дневник Московского кинофестиваля.
22.35 Песня года.
23.40 Х/ф "Сфинкс".

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20 Телеспециал.
7.35 Семейные новости.
7.45 Добре утро, Россия.
8.35 Мультфильм.
8.45 Мультфильм.
9.15 "Джентльмен".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 "Сто к одному".
17.20 "Королева Марго".
18.25 "Городок".
19.45 Боевик "Золото партии".
21.35 Боевик "Изображая Бога".
23.20 Х/ф "Мотор".
1.15 Дежурная часть.

НТВ

5.00 "Сегодня утром".
7.55 "Крутой Уокер: правосудие по-техасски".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 "Любовь и тайны Сансет Бич".

11.25 Х/ф "Большое космическое путешествие".
12.40 Мультфильм "Приключения барона Мюнхгаузена".
13.30 Служба спасения.
14.00 Х/ф "Голубое дерево".
15.35 "Смертельная битва".
16.30 Впрок.
16.40 "Она написала убийство".
17.40 Криминал.
18.40 Детектив "Из жизни начальника уголовного розыска".
20.20 "Николай II. Круг жизни".
21.45 Поет Вахтанг Кикабидзе.
23.25 Премьера НТВ. "Женщина + женщина".

"МОГИЛЕВ-1"

На региональном канале
8.00 "Навины раницы".
8.10 "Саманта". Телесериал.
8.55 "Сейлормун: Луна в матроске".
9.20 "Ульяна". Вестерн.

На канале БТ

14.25 "Откровенно...".
14.45 Мультфильм.
На региональном канале
16.30 "Из жизни женщин".
17.00 "За гранью возможного". Телесериал.
17.45 Мультфильм.
17.55, 20.00 "Праздник в вашем доме".
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
21.00 "Только ты". Сериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 Рейтинг-фильм.

Суббота, 22 лютого**БТ**

7.00 Добре утро, Беларусь!
8.00 Книгосбор.
8.30 Усадьба.
9.00, 15.00, 18.15 Новости.
9.10 Х/ф "Сказка о влюбленном мальчике".
10.25 Потребительская корзина.
10.40 "Сегодня с вами...".
11.05 "Все нормально, мама!".
11.35 "Одиссея команды Кухто".
12.05 Компьютерный полигон.
12.25 Вершина мира.
12.50 Золотые ключи.
13.20 Сериал "На гребне волны".
14.05 МСН.
14.20 Сделано в Беларуси.
14.35 Познай себя.
15.15 Олимп.
15.45 Ток-шоу "Будни".
16.30 Призеры кинофестиваля "Золотой Витязь-2000".
17.00 Из достоверных источников.
17.25 Футбол. "Славия" (Мозырь) - "Динамо" (Минск).
21.00 Панорама.
21.50 "Христофор".
22.10 Боевик "Космические рейнджеры".
23.45 Премьера песни.
23.55 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 "Все путешествия команды Кусто".
8.15 Играй, гармонь любимая!
8.45 "Ералаш".
9.10 Смак.
9.30 Спасатели.
10.00 "С легким паром!".
10.35 Утренняя почта.
11.05 Х/ф "Схватка в пурге".
13.00 В мире животных.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 "Горел".
15.00 Седьмое чувство.
15.40 Мультигазета.
16.10 Удайка.
17.15 "Женские истории".
17.45 Док. детектив "Почерк слепого".
18.20 Комедия "Зануда".
20.00 Время.
20.45 Алла Пугачева. "Избранное".
23.10 Дневник Московского кинофестиваля.
23.20 Драма "Билли Батгейт".

РОССИЯ

7.00 "В первый раз".
8.30 Почта РТР.
9.00 Добре утро, страна.
9.45 Прогноз погоды.
9.50 "Сто к одному".
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 "Друзья-II".
11.35 Золотой ключ.
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Мелодрама "Одна на миллион".
13.55 "Хозяин тайги". Х/ф.
15.15 Планета Земля.
16.10 "Вечера в Политехническом".
17.05 Моя семья.
18.05 "Два роля".
19.45 "Аншлаг" и К.
20.50 Драма "Контракт со смертью".
23.10 Последний сеанс. "Джоан Луи".

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Детектив "Из жизни начальника уголовного розыска".
9.15 Криминал.
9.40 "Экстремальные ситуации".
10.25 Пойми меня.
11.25 Наше кино. "Республика Шкид".
13.20 Мультфильм.
13.35 "В нашу гавань заходили корабли".
14.40 "Свидетель века".
15.30 Профессия - репортер.

15.50 Без рецепта.
16.20 Док-шоу.
16.50 "Она написала убийство".
18.45 Мир кино. "Кинг-Конг жив".
21.45 Премьера НТВ. "Неприкасаемые".
22.45 Мир кино. "Вой".
0.25 Ток-шоу "Про это".

"МОГИЛЕВ-1"

На региональном канале
15.00 "Марья искусница". Фильм - детям.
16.25 "Праздник в вашем доме".
17.45 "Эко-Пойнт". Сериал.
18.30 "Праздник в вашем доме".
19.30 Телемагазин.
19.40 "Полицейский вне закона". Боевик.
21.15 Видеодром.
21.40 "Удача новичков". Комедия.
23.05 Астро-дайджест.
23.10 "Смертельные узы брака". Триллер.

Воскресенье, 23 лютого**БТ**

7.00 Добре утро, Беларусь!
8.00 Мультфильм.
8.30 Здоровье.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 "Бал сказок". Х/ф.
10.15 Мультфильм.
10.45 "Сегодня с вами...".
11.10 Туробъектив.
11.30 "Все нормально, мама!".
12.00 "Премьер-парад".
12.25 Марсово поле.
12.45 "На волне взаимопонимания".
13.30 "На гребне волны".
14.15 МСН.
14.30 Сельчане.
15.10 Хоккей на траве. Чемпионат Европы.
15.30 Белорусский дом.
16.00 Наши песни.
16.30 Теленавигатор.
16.50 Банка комиксов.
17.15

● П'янства – шлях да хвароб

Цяпер у Беларусі на ўліку ў наркалагічных дыспансерах стаяць каля 170 тысяч хворых на алкагалізм. Але рэальная колькасць людзей, якія пакутуюць ад алкагалізму, значна большая і дасягае, хутчэй за ўсё, мільёна чалавек. Тут трэба таксама ўлічваць і тыя абставіны, што злоўжывае спіртнымі напоямі на сённяшні дзень 30 працэнтаў усяго насельніцтва Беларусі. Згодна з назіраннямі спецыялістаў, 8-10 працэнтаў з ліку асоб, якія злоўжываюць спіртнымі напоямі, становяцца з цягам часу алкаголікамі.

Адметнасьць нашага часу – уцягненне ў алкагалізм усё большай колькасці прадстаўніц слабага полу. Прычым гэта тэндэнцыя назіраецца зараз ва ўсім свеце. Калі раней на 1 жанчыну-алкаголічку прыпадала 12 хворых на алкагалізм, то цяпер гэтыя суданосны змяніліся: 1 да 6-7 чалавек. У нашай жа краіне на ўліку зараз стаяць каля 17 тысяч жанчын, хворых на алкагалізм. Змяніўся за апошнія дзесяць гадоў і сацыяльны статус жанчын, якія сталі ахвярамі "зялёнага змея": калі раней гэта хвароба была больш характэрнай для работніц гандлю і грамадскага харчавання, то цяпер ад алкаголю пакутуюць прадстаўніцы літаральна ўсіх прафесій, уключаючы педагогаў і на-

вуковых работнікаў. Нарколагі ўпершыню сутыкнуліся з тым, што жанчын да іх на прыём сталі прыводзіць мужчыны.

Па асноўных паказчыках алкагалізацыі насельніцтва мы ўжо дагнали 1984 год, калі спажыванне спіртных напояў дасягнула за ўсю нашу гісторыю свайго максімуму. Паводле даных Міністэрства статыстыкі, у 1998 годзе на душу насельніцтва ў

нашай краіне вытворчасці алкагольнай прадукцыі з'яўляецца вельмі рэзкі рост (у 8,5 раза) сярод алкаголікаў алкагольных псіхозаў. Калі ў гады антыалкагольнай кампаніі медыкамі выяўляліся за год па 405-420 чалавек, якія перанеслі алкагольны псіхоз, то зараз іх колькасць дасягае ўжо 4 тысяч. Алкагольны псіхоз фіксуецца сёння як у жанчын, так і ў падлеткаў. У жанчын, дзякуючы асаблівасцям жаночай прыроды, алкагольны псіхоз працякае больш інтэнсіўна, чым у мужчын, і нярэдка заканчваецца трагічна. А самы ранні алкагольны псіхоз нядаўна зарэгістравалі спецыялісты Беларускага навукава-даследчага інстытута мацярынства і дзіцяцтва. Акушэры звярнулі ўвагу на незвычайны паводзіны плода. Высветлілася, што яшчэ ненароджа-

нае дзіця 3-за сваёй маці-алкаголічкі пакутавала ад алкагольнага псіхозу.

Дарэчы, пад наглядом нарколагаў зараз знаходзяцца 6705 падлеткаў. На алкагалізм у той жа форме, што і дарослыя, з іх хварэюць прыкладна 130-140 чалавек.

Другая праблема, якую вымушаны вырашаць у апошнія гады нарколагі, – наркаманы. Медыкі нават не хавваюць таго факта, што да гэтай праблемы яны аказаліся элементарна непадрыхтаванымі. Нягледзячы на не такі вялікі ў параўнанні з алкагалізмам паказчык (на ўліку ў нарколагаў зараз стаяць 5 тысяч наркаманаў), спецыялісты канстатуюць, што наркаманыя распаўсюджваюцца ў рэспубліцы катастрофічнымі тэмпамі.

17,7 працэнта наркаманаў складае моладзь да 20 гадоў і 78 працэнтаў – моладзь ад 20 да 30 гадоў. Сям'і не маюць 69,8 працэнта наркаманаў, пастаяннага месца працы – 70,5 працэнта, затое судзімыя – 49,4 працэнта наркаманаў, а 81,3 працэнта наркаманаў – ВІЧ-інфіцыраваныя. Тэрмін жыцця наркаманаў яшчэ меншы, чым у алкаголікаў. Ад пачатку ўжывання наркатыкаў і да трагічнага канца праходзіць максімум 8-10 гадоў. Але многія да гэтага тэрміну не дажываюць. Так, у 1999 годзе ад перадазіроўкі наркатыкаў загінулі 23 наркаманы (гэта толькі афіцыйна ўстаноўленыя выпадкі).

(Паводле матэрыялаў друку).

Захлынаемся ў алкаголі

Беларусі (з улікам як немаўлят, так і старых) прыпадала 7,4 літра абсалютнага алкаголю. Зразумела, што гэта лічба не ўключае ў сябе велізарнай аб'ёмы і "хатніх" він. Рэальная лічба перавышае 10 літраў на аднаго чалавека. А ў сельскай мясцовасці, вымушаны канстатаваць нарколагі, алкагалізм з-за самагана-варэння стаў сёння ўвогуле некіруемым працэсам.

Прыкметны той факт, што ніколі спіртныя напоі не былі настолькі даступныя, як цяпер: вытворчасць гарэльні і лікёра-гарэлачных вырабаў павялічылася ў параўнанні з 1990 годам на 44,3 працэнта, пладова-ягаднага і вінаграднага віна – на 78,8 працэнта. Хоць медыкі і ўказваюць пастаянна на нізкую якасць і шкоднасць для здароўя большасці пладова-ягад-

ных вінаградных і яблычковых пладаў, але іх таннасць прадаўжае прыцягваць да сябе сотні і тысячы новых ахвяр. У той жа час вытворчасць каньяку зменшылася з 1990 года на 24,2 працэнта, піва – на 26,5 працэнта. А гандлююць спіртнымі напоямі на сённяшні дзень 65,8 працэнта ўсіх беларускіх магазінаў. Спецыялісты сцвярджаюць, што гэта вельмі высокі паказчык. Адваротным бокам імклівага росту

Новое в страховании гражданской

ответственности владельцев транспортных средств

Новые условия страхования гражданской ответственности владельцев автотранспортных средств начали действовать с 1 июля текущего года. Об этом сообщил журналистам генеральный директор Белорусского бюро по транспортному страхованию Петр Кучерин.

По его словам, новые условия определены Указом Президента Республики Александра Лукашенко от 12 июня нынешнего года "О совершенствовании порядка и условий проведения обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств".

П.Кучерин отметил, что новой редакцией порядка обязательного страхования минимальный срок заключения договора страхования сокращен с трех до одного месяца. Введены также повышающие и понижающие коэффициенты размера страхового

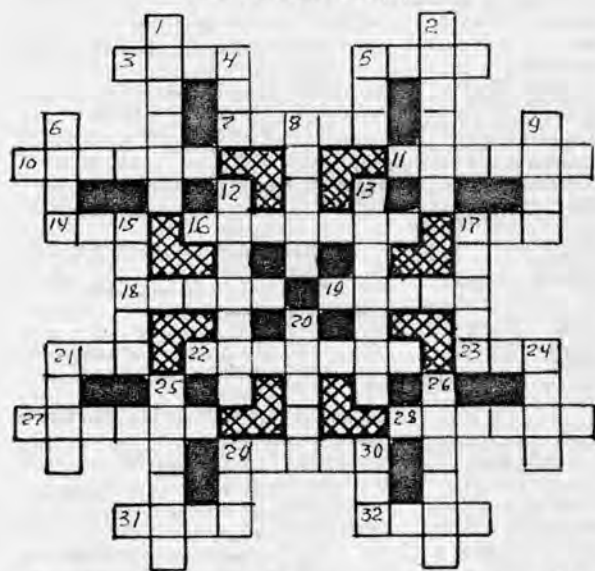
взноса исходя из местонахождения (места жительства) владельца транспортного средства. Это сделано с учетом того, подчеркнул П.Кучерин, что количество дорожно-транспортных происшествий в городской местности значительно выше, чем в сельской.

В соответствии с Указом Президента размер страхового взноса будет корректироваться в зависимости от аварийности либо безаварийности использования транспортного средства. В частности, для водителей, совершающих ДТП по своей вине, предусмотрены повышающие коэффициенты. В случае же безаварийного вождения предоставляются скидки. Вместо процедуры перехода прав и обязанностей по договору страхования отчуждения транспортного средства введена другая процедура – прекра-

щение договора страхования.

По информации П.Кучерина, для владельцев иномарок, произведенных в дальнем зарубежье, сумма страхового взноса с 1 июля увеличена в два раза, для владельцев "Жигулей", "Волг", "Москвичей" и "Запорожцев" рост взноса будет незначительным. П.Кучерин отметил, что договоры страхования, заключенные до 1 июля текущего года, действуют до окончания их срока на прежних условиях. По его словам, с начала страхования гражданской ответственности владельцев автотранспортных средств (июль 1999 года) в Беларуси заключено свыше 1,7 миллиона договоров страхования. В течение 11 прошедших месяцев за возмещением причиненного ущерба обратились около 18,5 тыс. потерпевших, 15,2 тыс. из них была выплачена страховка.

КРОССВОРД

По горизонтали: 3. Государство в Западной Африке. 5. Вид спорта. 7. Приток Куры. 10. Ввоз товаров из-за границы. 11. Сельскохозяйственная машина.

Ответы на кроссворд, помещенный в № 29 от 15.04.2000 г.

По горизонтали: 1. Молот. 4. Раунд. 10. Арго. 11. "Разгром". 12. Амга. 13. Жучков. 15. Теннис. 17. Иркут. 19. Аскет. 20. Кубок. 22. Каста. 25. Атбара. 27. Сказка. 28. Парк. 30. Антенна. 31. Сера. 32. Фраза. 33. Орион.

По вертикали: 2. Очко. 3. Остров. 5. Азимут. 6. Нона. 7. Баржа. 8. Игрок. 9. Нанси. 14. Капсула. 16. Ножовка. 17. Исток. 18. Такса. 21. Рампа. 23. Сквер. 24. Банан. 26. Анализ. 27. Статор. 29. Каюр. 31. Соло.

Составил А.Харитоненко (г. Чаусы)

14. Наплыв на стволе дерева. 16. Лопастный двигатель. 17. Лицо мужского пола по отношению к родителям. 18. Промысловая рыба. 19. Часть двигателя ракет и реактивных самолетов. 21. Отдельная партия в некоторых играх. 22. Условная линия, делящая Землю на два полушария. 23. Положение мяча вне игры. 27. Ветер разрушительной силы. 28. Название императора в Германской империи. 29. Стиль плавания. 31. Остров в Индийском океане. 32. Жанр строевой, военной музыки.

По вертикали: 1. Осветительный прибор. 2. Спортивное судно. 4. Жалаящее насекомое. 5. Возглас (в театре, на концерте), требующий повторения. 6. Областной центр РФ. 8. Залив Красного моря. 9. Народный поэт-певец в Казахстане и Киргизии. 12. Лента для измерения длины. 13. Русский эстрадный певец и композитор. 15. Крупная тропическая змея. 17. Нижняя часть ноги. 20. Кондитерское изделие. 21. Площадка для игры в теннис. 24. Спортивное сооружение. 25. Начало шахматной партии, сопровождаемое жертвой фигуры или пешки. 26. Пустыня в Африке. 29. Духовый инструмент низкого регистра. 30. Крупная речная рыба.

Семья Воробьевых, Бакумовых выражают глубокое соболезнование МОИСЕЕНКО Елизавете Антоновне, ГРОМЫКО Татьяне Адамовне по случаю смерти внука, племянника АЛЕКСАНДРА.

Родители и работники ясельной группы № 2 детского сада № 3 выражают глубокое соболезнование КИЯШКО Татьяне Михайловне и ее дочери Ане по случаю смерти МУЖА и ОТЦА.

Коллектив работников ИГНК по Чаусскому району выражает глубокое соболезнование БОНДАРЕНКО Валентине Владимировне по случаю смерти МАТЕРИ.

Администрация, профком и весь коллектив ПМК-278 выражают глубокое соболезнование САФОНОВУ Евгению Ивановичу по случаю преждевременной смерти СЫНА.

Коллектив детского сада № 2
сербского
поздравляет
заведующую детсадом
Валентину
Михайловну
Филиппову
с 50-летием.

Хотим здоровья пожелать,
И радости, и счастья,
Пусть небо будет голубым,
Без горя и ненастья.
Желаем в жизни избежать
Досадных огорчений,
И день рождения отмечать
В хорошем настроении.
И в этот день мы от души
желаем
Всех благ – земных и неземных,
Сердечно с днем рождения
поздравляем,
Желаем бодрости, успехов
трудовых и праздничного
настроения.

ПОЗДРАВЛЯЕМ
с 50-летием
со дня рождения
дорогую сестренку
Екатерину
Александровну
КОЗЛОВУ!

С прекрасной датой
поздравляем.
Здоровья, радости желаем,
Улыбайся всем невгодам,
Всем врагам своим назло,
Чтобы каждый мог поверить,
Что тебе всегда везло.
Трудны прожитые годы,
Детство было непростым,
А юбилей сегодня славный,
Пусть он будет золотым.
Терпеливой будь и стойкой,
Молодой назло судьбе,
И живи на свете столько,
Сколько надобно тебе.
Семья Исаченко,
Воробьевых.

ПОЗДРАВЛЯЕМ
с юбилеем
Наташу
ДРОЗД!
Желаем счастья, которое
необходимо всем,
Удачи – которая так часто
нас покидает,
Любви – которую хочется
иметь всю жизнь.
Бабушка Катя,
мама, папа,
сестренка Оля.

ПРОДАЮ деревянный дом, об-
ложенный кирпичом, 90 кв. м., вода,
водяное, гараж, баня, сарай, 10 сот-
ток, рядом речка. Мотоцикл
ИЖЮ-5, Чаусы, т. 2-39-72.

ПРОДАЕТСЯ швейная ножная
машинка "Подольская". Цена дого-
ворная. Тел. 2-22-34.

ПРОДАЮТСЯ корова двух отел-
ов, конь рабочий 8 лет. Благович-
ский с/с, д.Мошук, Пресный.

МЕНЯЮ японский телевизор
JVC на автомобиль. Варианты. Зво-
нить в любое время 2-06-01.

Искренне признательны и бла-
годарны коллективам работников
учреждений, организаций, колле-
гам, друзьям и близким, разделив-
шим с нами боль безвозвратной
утраты родного нам человека.
Семья Ковалевых.

Правление и профсоюзная организация колхоза "Свет Октября" вы-
ражают соболезнование ДОМНЕНКОВУ Николаю Емельяновичу и ГЛАД-
КОВСКОМУ Василию по случаю смерти ЖЕНЫ и МАТЕРИ.

Коллектив ОАО "Агросервис"
выражает глубокое соболезно-
вание БЕЛЕНКО Василию Ива-
новичу по случаю смерти
ЖЕНЫ.

ПРОДАЕТСЯ баня, 3 х 6. Цена
договорная. Тел. 2-06-70.

ПРОДАЮТСЯ дойные козы. Об-
ращаться ул. Болдина, 37, г. Чаусы.

ПРОДАЕТСЯ корова в д. Приле-
сье. Обращаться к Зайцеву Егору.

ПРОДАЕТСЯ конь, 2,5 года. Зво-
нить 2-19-80.

СНИМУ квартиру на длительный
срок. Тел. 2-15-39.

Выражаем глубокую благодар-
ность главному инженеру Чистяко-
ву В.А., мастеру Лубковой Л.М., дис-
петчерам и всем работникам РПО
ЖКХ, деверю Глазунову Виталию
Ильичу, соседям за помощь и под-
держку в организации похорон Ки-
яшко Андрея Анатольевича.

Семья Кияшко
и Глазуновой В.А.

Нам, галоўнага рэдактара Наталля КАЛЕСНІКАВА

НАШ АДРАС: 213200 г. Чаусы,
вул. Пралетарская, 13, 2-й паверх

Газета набрана і з'яўляецца на настольна-выдавецкай сістэме
рэдакцыйнай газеты "Іскра"
Газета падпісана да друку
14 ліпеня ў 9.00

Заснавальнікі газеты "Іскра": Чаўскі раённы Савет дэпутатаў,
Чаўскі раённы выканаўчы камітэт, рэдакцыя газеты "Іскра"
Рэгістрацыйнае пасведчэнне № 17
выдана Дзяржаўным друкам 7 чэрвеня 1996 г.

Газета выходзіць у сераду і суботу, апроч пераносу нумароў,
звязаных са святамі

ТЭЛЕФОНЫ:

галоўнага рэдактара – 2-12-63, намесніка галоўнага рэдактара і
бухгалтэра – 2-12-53, аддзела сельскага жыцця і аддзела пісьмаў,
прамысловасці і сферы абслугоўвання – 2-19-82.